

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

*МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

14–15 листопада 2019 року
м. Ірпінь

УДК 339.543:316.48(477)ООС(06)
ББК 67.9(4Укр)301.143.1я431
Є80

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції
Університету державної фіскальної служби України
(протокол від 19.11.2019 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Єрмоєнко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Гришук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 листопада 2019 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2019. – 1635 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

УДК 339.543:316.48(477)ООС(06)
ББК 67.9(4Укр)301.143.1я431

Кліпов Ю. О., Єрмоєнко Е. А., Кукушкін К. М.	
Науково-практичні основи бойового хортингу як засобу фізичної культури	851
Єрмоєнко Е. А.	
Технічний арсенал та основні аспекти бойового хортингу як професійно-прикладного виду єдиноборства	866
Єрмоєнко Е. А.	
Цілісність традиції бойового хортингу як спортивного єдиноборства України	881
Терен А. А., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Атестація на підвищення ступеня з бойового хортингу як тестування підготовленості спортсменів	897
Єрмоєнко Е. А.	
Методика проведення іспиту на підвищення кваліфікаційного рівня в бойовому хортингу	913
Попович Ю. Ю., Єрмоєнко Е. А., Кукушкін К. М.	
Обов'язки членів суддівської колегії на спортивному змаганні з бойового хортингу	933
Єрмоєнко Е. А.	
Рукопашна сутичка у змагальній програмі спортсменів бойового хортингу	949
Зейналов О. А., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Регламент проведення сутичок та дії спортивних суддів на змаганнях з бойового хортингу	965
Бабенко О. Г., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Критерії оцінювання технічних дій спортсменів та визначення результатів сутички на змаганнях з бойового хортингу	983
Єрмоєнко Е. А.	
Класифікатор термінів, жестів та команд у суддівстві змагань з бойового хортингу	1000
Єрмоєнко Е. А.	
Борцівська сутичка як вид змагальної програми спортсменів бойового хортингу .	1020
Єрмоєнко Е. А.	
Вдосконалення прийомів самооборони і демонстрація техніки в процесі участі у змаганнях з бойового хортингу в розділі «Самозахист»	1033
Міщенко Т. В., Єрмоєнко Е. А., Бабурнич С. А.	
Розділ змагань «Форма» як вид змагальної програми спортсменів бойового хортингу	1045
Єрмоєнко Е. А.	
Виховання і розвиток провідних фізичних якостей та планування фізичної підготовки спортсменів бойового хортингу	1061
Єрмоєнко Е. А.	
Формування рухових умінь і навичок спортсменів бойового хортингу за методичними принципами фізичного виховання	1081
Лісанов С. С., Єрмоєнко Е. А., Бабурнич С. А.	
Застосування ефективних методів розвитку силових здібностей людини у тренувальному процесі з бойового хортингу	1095
Єрмоєнко Е. А.	
Особливості розвитку швидкісних здібностей у спортсменів бойового хортингу на основі виконання раціональних прийомів і рухових завдань	1111

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ДІЙ СПОРТСМЕНІВ ТА ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СУТИЧКИ НА ЗМАГАННЯХ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

БАБЕНКО Олександр Григорович
СРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович
ВСХТЄВ Валерій Валерійович

*кафедра спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки
Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, м. Ірпінь.*

***Анотація.** Метою даного наукового дослідження є характеристика критеріїв оцінювання технічних дій спортсменів та визначення результатів сутички на змаганнях з бойового хортингу, особливостей проведення спортивної сутички на змаганнях з бойового хортингу, визначення та наукове обґрунтування засобів і методів проведення спортивних змагань та суддівство змагальних сутичок спортсменів бойового хортингу різного віку. Зазначено, що повна перемога одного учасника сутички над іншим може бути: технічним нокаутом; за явною перевагою; за різницею балів – 6 (шість) балів, коли рахунок – 6:0; больовим прийомом; задушливим прийомом; сумою утримань; за відмовою суперника; через травми суперника із зняттям його головним лікарем з сутички. Повна перемога присуджується спортсменові при умовах: якщо в результаті проведення дозволеної правилами технічної дії його суперник не в змозі продовжувати сутичку 5 с і більше, учаснику присуджується оцінка «Технічний нокаут» – Повна перемога. Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів. Якщо спортсмен успішно провів больовий або задушливий прийом, а інший спортсмен здався і подав сигнал стукаючи рукою по підлозі хорту або по своєму тілу чи тілу суперника, Рефері зупиняє сутичку і присуджує оцінку «Перемога больовим прийомом», «Перемога задушливим прийомом» – оголошує «Повну перемогу». Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів. Подано результати дослідження ефективності рекомендованих засобів і методів суддівства спортивних сутичок спортсменів бойового хортингу дитячо-юнацького, молодіжного і дорослого віку для використання в педагогічній практиці керівників гуртків, вчителів фізичної культури, тренерів-викладачів для підвищення спортивної підготовленості учнів гуртків і спортивних секцій бойового хортингу позашкільних, загальноосвітніх та вищих навчальних закладів, а також учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл.*

***Ключові слова:** критерії оцінювання технічних дій спортсменів, бойовий хортинг, визначення результатів сутички, змагання з бойового хортингу, вагові та вікові категорії, оцінка техніки прийомів.*

Актуальність наукового дослідження. В даний час бойовий хортинг є національним видом спорту в Україні. Він є важливою складовою патріотичного та духовного виховання молоді, відродження та розвинення спортивних, бойових і культурних традицій українського народу, зміцнення здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини шляхом залучення її до участі у змаганнях з бойового хортингу [1–11; 19–32]. Правила змагань з виду спорту бойового хортингу розроблені і діють на основі досвіду та напрацювань у змішаному виді єдиноборства, розраховані на спортсменів різного віку.

В основній частині правил змагань зазначені вікові групи та вагові категорії учасників змагання, які змагаються між собою в різних розділах змагань.

Виклад основного матеріалу. Спортивні поєдинки в хортингу, являються дуже видовищними. Спортсмени наносять потужні удари, проводять різноманітні кидки переважно

з високою амплітудою. За вдалим кидком, як правило слідує проведення больового чи задушливого прийому. Виступи у змагальному розділі – «двобій» потребують від спортсмена високого рівня підготовленості [12–18]. Це досягається скрупульозним плануванням системи спортивної підготовки з необхідною корекцією тренувальних навантажень та спрямованості тренувального процесу.

Правила змагань в хортингу дають змогу спортсменам, опанувати величезним арсеналом бойових навичок і на його основі формувати індивідуальну манеру ведення сутички.

Початок, зупинка і закінчення сутички

1. Викликані учасники до початку сутички мають знаходитися біля хорту (змагального майданчику) кожен зі своєї сторони:

а) «Перший» учасник в темно-синьому шоломі (поясі), в хортівці – розташовується на краю хорту ліворуч від Рефері та обличчям до Рефері, якщо готовий до сутички, то подає знак покладенням правої руки у кулаку в рукавиці на область серця (готовність до сутички та повага до суперника);

б) «Другий» учасник в жовтому шоломі (поясі) в хортівці – розташовується на краю хорту праворуч від Рефері та обличчям до Рефері сутички, подаючи правою рукою сигнал готовності – правий кулак на серце.

2. Після оголошення Арбітром хорта початку сутички, Рефері переконавшись в тому, що спортсмени готові до сутички (сигналом їхньої готовності є покладена ними права рука стиснута в кулак на область серця), подає команду: «На хорт!» та запрошує учасників зайняти бойову позицію на відповідних вихідних місцях у бойовій стійці обличчям один до одного [33–47]. Учасники заходять на змагальний майданчик, виконують уклін етикету і в указаному місця хорту займають бойове положення в напрямку суперника. Після команди Рефері для розпочинання дій, спортсменам не заборонене коротке привітання. Для спортсменів у рукавицях вітанням є торкання рукавицями обох рукавиць суперника, для спортсменів без рукавиць вітанням є доторкання правими долонями рук. Наприкінці сутички вітанням може бути потискання правих рук і підтримкою долонею лівої руки (потискання відразу двома руками).

Відстань між суперниками складає 3 м – по 1,5 м від центру хорта).

3. Сутичка починається по команді рефері: «**Файт**» (Починайте).

4. Сутичка зупиняється по команді рефері: «**Стоп**» (Зупиніться).

5. Сутичка активізується по команді рефері: «**Мо-Файт!**» – «Активізуватись» (Продовжуйте).

6. Сутичка закінчується:

а) при перемозі одного з учасників «технічним нокаутом»;

б) при одержанні одним з учасників різниці в 6 балів у сутичці – «Повна перемога»;

в) при проведенні одним з учасників больового, задушливого прийому або трьох утримань для повної перемоги, кожне по 15 с;

г) при досягненні 6 (шести) технічних балів одним із учасників;

д) при дискваліфікації одного з учасників;

е) при знятті Головним лікарем одного з учасників сутички;

ж) при знятті секундантом або тренером одного з учасників;

з) по закінченні часу сутичка.

7. Якщо протягом сутички виникла необхідність поправити костюм хортівку, пояс, майку та протектор на груді (для жінок), узяти капу, яка випала у спортсмена впродовж сутички, поправити захисне екіпірування, то Рефері зупиняє сутичку і особисто контролює процес заправлення, після чого дає команду продовжити сутичку. Під час заправлення інший спортсмен може сидіти на хорті (дозволяється сидіти обличчям до тренера мовчки слухати підказки).

8. Офіційне закінчення сутички настає після того, як Рефері піднімає руку переможцю.

9. Якщо спортсмени показали однакові результати в обох раундах, тоді призначається додаткова хвилина сутички за правилами другого раунду, а в разі нічиєї в додатковій хвилині – вирішальний додатковий час до першої технічної дії [48–62]. Суддівська бригада проводить суддівство вирішального часу і виносить остаточне рішення.

10. Після завершення основного часу сутички учасники розташовуються на своїх стартових місцях на хорті обличчям до глядацьких трибун та Бокових суддів. Якщо переможець виявлений шляхом складання суми балів або має місце «Повна перемога», то Рефері підходить до учасників, бере обох за руки, і піднімає руку переможцю сутички.

11. Якщо результат сутички рівний і судді мають визначити перемогу «За рішенням суддів», то Рефері голосно просить визначитися покладаючи праву руку на область серця із командою «Рішення суддів», і після визначення суддів, підходить до учасників, бере обох за руки і піднімає руку переможцю, потім всі втрьох розвертаються на місці в протилежну сторону і Рефері ще раз піднімає руку переможцю. Після цього Рефері зводить руки учасників разом і пропонує привітатися спортсменів після сутички (дозволяється потискання рук, спортивні обійми, речові вітання і підбадьорювання, привітання секунданта і тренера суперника з протилежної сторони хорту). На кінцеві привітання надається не більше 15 с.

12. Після проведення сутички учасники виходять з хорту на краю змагального майданчика розвертаються до Рефері і поклавши праву руку на область серця виконують уклін етикету в знак подяки за суддівство його сутички (незалежно хто переміг). Вже потім спортсмени можуть спілкуватися з тренером та секундантом.

Зупинка сутички

1. Зупинка сутички відбувається тільки за командою Рефері на хорті, і ніхто інший не має таких повноважень.

Рефері зупиняє сутичку чи його продовжує в наступних випадках:

при неможливості одним з учасників продовжувати сутичку;

при порушенні правил змагань;

із причин, викликаних зміною нормального положення протекторів, випадіння капи учасника, при виникненні необхідності упорядкувати форму учасника або обох учасників (але не більше ніж на 1 хв).

2. Сутичка, зупинена з будь-яких причин, відновлюється з часу її зупинки, зафіксованого заступником Арбітра хорта.

3. На термін винесення Рефері зауваження або офіційного попередження одному з учасників час сутички не зупиняється, а продовжується, і є включеним у загальний час сутички.

Хронометраж сутички

1. Час сутички починає відраховуватися після команди Рефері «Файт» – «Починайте!», зупиняється за командою «Стоп» – «Зупиніться».

2. При необхідності тривалої зупинки часу, після команди «Стоп» Рефері дає додаткову команду «Стоп-Тайм!» – зупинити час.

3. У випадках, коли Головний суддя чи його заступник, або Арбітр хорта вважають за необхідне зупинити сутичку, вони сповіщають про це заступника Арбітра хорта, що має зупинити секундомір, і повідомляють Рефері своє рішення про зупинення сутички.

Оцінка технічних дій учасників сутички

1. Оцінка технічних дій учасників під час сутички здійснюється Суддівською бригадою, узагальнюється та офіційно повідомляється Рефері на хорті.

2. Оцінці підлягають як дозволені, так і заборонені Правилами технічні дії.

3. Перелік прийнятих оцінок у змаганнях з бойового хортингу в сутичці та відповідна кількість балів за дану оцінку:

Критерії оцінювання технічних дій на змаганнях з бойового хортингу

Результативні оцінки		
1.	«Больова атака» – 30 с	А – активність (враховується при нічийному результаті сутички у додатковий час)
2.	«Задушлива атака» – 30 с	А – активність (враховується при нічийному результаті сутички у додатковий час)
3.	«Ударна атака» – 30 с (Атака ударами, що не дає можливості супернику проводити активний захист).	А – активність (враховується при нічийному результаті сутички у додатковий час)
4.	«Успішна атака»	1 бал
5.	«Неповне утримання» – 10 с	1 бал
6.	«Результативна атака» (нокдаун)	2 бали
7.	«Повне утримання» – 15 с	2 бали
8.	«Технічний нокаут»	6 балів
9.	«Явна перевага»	6 балів
10.	«Больовий прийом»	6 балів
11.	«Задушливий прийом»	6 балів
12.	«За повні утриманням» 3 утримання по 15 с – 45 с	6 балів
Штрафні оцінки		
1.	«Зауваження»	–
2.	«Офіційне Попередження»	1 бал
3.	«Умовна Дискваліфікація»	2 бали
4.	«Дискваліфікація з сутички»	6 балів
5.	«Дискваліфікація»	Усунення від змагання

4. Рішення про присудження оцінки або оголошення попередження приймається Рефері на хорті після врахування сигналів Бокових суддів.

5. При порушенні правил, у випадку, коли два Бокові судді не помітили цього, Рефері має виключне право на оголошення тільки «Зауваження», а «Офіційне попередження» Рефері самостійно виносити права не має.

6. Кожен член Суддівської бригади на хорті (два Бокові судді і Рефері) та за столом Арбітра (Арбітр хорта та його заступник) – всього п'ять суддів, має один рівнозначний голос при винесенні рішення про перемогу.

7. Технічні дії після команди Рефері «Стоп!» – «Зупиніться!» – не зараховуються й оцінюються як порушення правил.

8. Порушення правил, допущені після команди Рефері «Стоп!» – «Зупиніться!», оцінюються оголошенням Зауваження чи Офіційного попередження.

9. Технічні дії і порушення, виконані одночасно з командою Рефері «Стоп!» – зараховуються як такі, що відбулися.

10. Технічні дії, які виконуються в комбінації, і є її невід'ємною частиною, розпочаті до команди Рефері «Стоп» – закінчені після, або початі одночасно з командою, зараховуються як такі, що відбулися.

11. У вищевказаних випадках судді мають враховувати наступні фактори:
рівень шумового фону на місці змагань;

відстань від Рефері до учасників;
звучність команди Рефері «Стоп!» – «Зупиніться!»;
звуконепроникливість захисного шолома учасника (при наявності такого);
фактичний проміжок часу між командою і виконанням технічної дії.

Критерії оцінки «Активність» – «А»

1. Активність – «А» враховується при нічийному результаті сутички тільки у третьому вирішальному раунді.

2. Активність – «А» присуджується спортсмену, який провів безперервну атаку в стійці чи партері впродовж 30 с і більше, за умови, що його атаквальні дії не привели до присудження технічних балів, а суперник не мав змоги атакувати у відповідь і знаходився у стані постійного захисту.

3. Кожна нова активність присуджується спортсмену тільки після зупинки у сутичці, оголошеної Рефері.

Критерії оцінки «Успішна атака» – 1 бал

1. За ударну атаку, якщо в результаті проведення дозволеної правилами технічної дії, успішної комбінації ударів, переходу від ударної до кидкової техніки з продовженням атаки у партері або без неї, його суперник розгубився та втратив контроль захисту, не в змозі продовжувати захист 2–3 с або більше, учаснику присуджується оцінка «Успішна атака» – 1 бал.

2. За кидкову атаку дається оцінка «Успішна атака» – 1 бал:

якщо спортсмен провів *кидок без падіння* на підлогу хорту суперника з положення стоячи, та продовжує його атакувати, і той втративши рівновагу упав на сідниці, груди, живіт;

якщо спортсмен провів *кидок з падінням*, продовжує атакувати, а суперник впав на спину, на бік, на поперек;

якщо спортсмен знаходився у положенні стоячи на колінах (кидок з колін) і кинув на підлогу хорту суперника, який а після кидка опинився на животі, на боці, на спині.

3. Якщо спортсмен провів утримання на підлозі хорту суперника спиною вниз впродовж 10 с, а інший спортсмен не мав змоги вийти і знаходився у положенні утримання, Рефері, не зупиняючи сутичку, на підставі рішення Бокових суддів (хоча б одного), присуджує оцінку «Успішна атака» – 1 бал. Кожне нове утримання цього спортсмена оцінюється лише за умови переходу до нього зі стійки.

Критерії оцінки «Результативна атака» – 2 бали

Результативна атака – є сфокусована направлена атака одного суперника іншим, при якій атакований спортсмен наочно демонструє отримання ушкоджень при розбалансованому невпевненому захисті.

1. За ударну атаку оцінка оголошується, якщо в результаті проведення дозволеної правилами технічної дії, успішної комбінації ударів, переходу від ударної до кидкової техніки з продовженням атаки у партері або без неї, його суперник розгубився та втратив контроль захисту, не в змозі продовжувати захист 5 с, а потім прийняв бойову стійку, показуючи свою готовність продовжувати сутичку, учаснику, який провів атаку присуджується оцінка «Результативна атака» – 2 бали.

2. За кидкову атаку дається оцінка «Результативна атака» – 2 бали:

якщо спортсмен провів *кидок без падіння* на підлогу хорту з положення стоячи суперника з помітно великою амплітудою, та продовжує його атакувати, і той втративши рівновагу упав на спину, на бік;

якщо спортсмен провів *кидок з падінням* з помітно великою амплітудою, продовжує атакувати, а суперник впав на спину, на плече.

3. Оцінка оголошується, якщо спортсмен провів утримання суперника спиною вниз впродовж 15 с, а інший спортсмен не мав змоги вийти і знаходився у положенні утримання, Рефері не зупиняючи сутичку на підставі рішення Бокових суддів (хоча б одного) присуджує спочатку 1 бал (10 с), потім 2 бали (15 с) оцінку «Результативна атака» – 2 бали [63–78]. Кожне нове утримання цього спортсмена оцінюється лише за умови переходу до нього зі стійки.

Утримання, які спортсмен провів у одному раунді можуть бути сумарно оцінені до 6 балів до повної перемоги трьома утриманнями по 15 с, або будь-якою сумою балів за неповні утримання.

Оцінка кидкових контратак

1. Якщо спортсмен, який проводить кидкову контратаку не зміг змінити напрямку падіння суперника, характер його атаки, і сам при цьому впав у напрямку атаки суперника, така контратака вважається нерезультативною, а оцінка за виконану дію надається спортсменові, який проводив кидкову атаку.

2. Якщо спортсмен не зробив кидкових контратакувальних дій, а його суперник виконуючи кидок несподівано сам впав на сідниці, на бік, на живіт, на груди, на спину, сперся руками об підлогу хорту, то оцінка за кидкову контратаку спортсменові не зараховується, і контратака вважається такою, що не відбулася.

Визначення результату сутички

1. Максимальною сумою балів, яку може набрати спортсмен під час сутички для отримання перемоги є – 6 балів.

2. Перемога в змаганнях з бойового хортингу в розділі «Рукопашна сутичка» може бути трьох видів:

«Повна перемога»;
перемога «За різницею балів»;
перемога «За рішенням суддів».

3. «Повна перемога» може бути отримана:

нокаутом (одному учаснику присуджена перемога «Технічний нокаут»);
достроково «За явною перевагою» – (під час сутички Рефері зупиняє спортсменів та оголошує перемогу і надається переможцю 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів;

отриманням оцінок з різницею у 6 балів з рахунком 6:0;

больовим прийомом;

задушливим прийомом;

трьома повними утриманнями по 15 с або загальною кількістю утримань по 10 с – Повне утримання;

через дискваліфікацію суперника за порушення правил з однієї сутички чи з усього змагання;

через неявку суперника на сутичку або зняття його лікарем змагань.

4. Перемога «За різницею балів» може бути отримана:

коли на момент закінчення сутички є різниця в один бал і більше, але менше шести;

якщо у сутичці не було технічних оцінок, але учасник має фіксовані порушення правил – «Офіційне попередження» та «Умовну дискваліфікацію», то по закінченні сутички інший учасник отримує перемогу «За різницею балів»;

5. Перемога «За рішенням суддів» може бути отримана у вирішальному третьому раунді (3 хв до першої оцінки), коли на момент закінчення сутички загальна сума балів одного суперника (враховуючи штрафні бали) дорівнює сумі балів іншого суперника: без суддівської наради; після суддівської наради.

6. Перемога без суддівської наради: визначається відразу після закінчення часу сутички, якщо більшість суддів віддали перевагу одному із спортсменів «За бойовий дух», враховуючи що він був активніше і робив більше сфокусованих технічних дій, виявив більш високий бойовий дух та кращу технічну і тактичну підготовку.

7. Перемога після суддівської наради: визначається, якщо судді видали рішення – «Невстановлена перемога!» вступає у дію стаття «Порядок встановлення перемоги».

8. Результатом сутички може бути нічийний результат, якщо про це сказано у Регламенті (Положенні) про змагання.

Порядок встановлення перемоги

1. Після суддівського рішення – «Невстановлена перемога» Арбітр хорта розпочинає процедуру встановлення перемоги відповідно до «Таблиці встановлення перемоги».

**Таблиця встановлення перемоги (табло змагань)
для співставлення технічних і штрафних оцінок та активності**

ЖОВТИЙ БІК			Показник переваги	СИНІЙ БІК		
Активність (А)	Штрафні бали	Технічні бали		Технічні бали	Штрафні бали	Активність (А)
-	1	0	<	0	-	-
-	-	1	>	0	-	-
-	1	1	>	0	-	-
-	2	1	<	0	-	-
А (додатковий час)	-	0	>	0	-	-
А (додатковий час)	1	0	>	0	-	-
А (додатковий час)	2	0	<	0	-	-
А (додатковий час)	2	1	<	0	-	-
А (додатковий час)	-	0	<	1	1	-

2. У сутичках з бойового хортингу процедура встановлення перемоги здійснюється у такому порядку:

перевага віддається спортсменові, який має більшу кількість технічних балів;

за рівною кількістю технічних балів перемогу отримує спортсмен, який не має офіційних штрафних балів;

якщо спортсмени мають однакову кількість технічних та штрафних балів, у додатковий час перемога віддається спортсмену, який отримав більшу кількість офіційних активностей – А, АА.

Умови проведення змагань в абсолютній ваговій категорії (без урахування ваги) серед різних вікових груп

1. Змагання в абсолютній ваговій категорії (без урахування ваги) проводиться у вікових групах:

кадети і кадетки 14–15 років;

юніори і юніорки 16–17 років;

молодь (чоловіки, жінки) 18–23 роки;

дорослі (чоловіки, жінки) 18 років і старше.

2. Вагові обмеження спортсменів для участі у змаганнях в абсолютній ваговій категорії:

кадети – не менше 50 кг;

кадетки – не менше 45 кг;

юніори – не менше 60 кг;

юніорки – не менше 55 кг.

Серед дорослих для участі у змаганнях в абсолютній ваговій категорії обмежень не існує.

3. Порядок визначення переможця у сутичці в абсолютній ваговій категорії є визначені загальними засадами правил змагань з бойового хортингу, але якщо після закінчення

основного часу сутички (основний час + додатковий час) кількість оцінок однакова, то перемога визначається різницею у вазі між учасниками сутички у кадетів та юніорів:

кадети і кадетки 14–15 років – 3 кг;

юніори і юніорки 16–17 років – 5 кг.

Якщо різниця у вазі не достатня для визначення переможця, то призначається додатковий час – «Pride Time» 3 хв до першої технічної дії з обов'язковим рішенням суддів.

У змаганнях в абсолютній ваговій категорії серед дорослих (чоловіки, жінки) зважування не призначається і слідує додатковий час – «Pride Time» 3 хв до першої технічної дії з обов'язковим рішенням суддів.

Різниця у вазі учасників змагань для визначення переможця у найлегшій, суперважкій та абсолютній вагових категоріях

1. В разі нічийного результату і невизначення переможця впродовж основного часу сутички і додаткового часу, Рефері проводить офіційне зважування спортсменів в деяких вікових групах серед спортсменів, яких по черзі, спочатку «Перший» – синій шолом, синій пояс, потім «Другий» – жовтий шолом, жовтий пояс, запрошує на ваги [79–93]. Поки один спортсмен зважується, другий сидить в позиції етикету «Ноги навхрест» розвернутим обличчям до столу Арбітра хорта.

2. За офіційним зважування спостерігає Арбітр хорта чи заступник Арбітра хорта, який відповідає за даний хорт (змагальний майданчик).

3. Різниця у вазі після додаткового часу для спортсменів чоловічої і жіночої статі для визначення переможця у найлегшій, суперважкій та абсолютній вагових категоріях:

Таблиця 3

**Різниця у вазі для визначення переможця
у найлегшій, суперважкій та абсолютній вагових категоріях**

	Вікова група	У найлегшій та суперважкій вагових категоріях
1	Діти хлопці і дівчата 6–7 років;	2 кг
2	Молодші юнаки та дівчата 8–9 років;	2 кг
3	Юнаки та дівчата 10–11 років;	2 кг
4	Старші юнаки та дівчата 12–13 років;	3 кг
5	Кадети та кадетки 14–15 років;	4 кг
6	Юніори та юніорки 16–17 років;	5 кг
7	Молодь (чоловіки) 18–23 роки;	10 кг
8	Молодь (жінки) 18–23 роки;	7 кг
9	Дорослі (чоловіки) 18 років і старше;	10 кг
10	Дорослі (жінки) 18 років і старше.	7 кг

Критерії перемоги «Повна перемога»

Повна перемога може бути:

технічним нокаутом;

за явною перевагою;

за різницею балів – 6 (шість) балів, коли рахунок – 6:0;

больовим прийомом;

задушливим прийомом;

сумою утримань;

за відмовою суперника;

через травми суперника із зняттям його Головним лікарем з сутички.

Повна перемога присуджується спортсменові при умовах:

1. Якщо в результаті проведення дозволеної правилами технічної дії його суперник не в змозі продовжувати сутичку 5 с і більше, учаснику присуджується оцінка «Технічний нокаут» – Повна перемога. Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів.

2. Якщо спортсмен успішно провів больовий або задушливий прийом, а інший спортсмен здався і подав сигнал стукаючи рукою по підлозі хорту або по своєму тілу чи тілу суперника, Рефері зупиняє сутичку і присуджує оцінку «Перемога больовим прийомом», «Перемога задушливим прийомом» – оголошує «Повну перемогу». Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів.

Сигнал про здачу має подати особисто спортсмен, якого атакують больовим прийомом гучно і голосно, висловивши сигнал «Стоп» при відповідному постукуванні долонею, що вважається сигналом про здачу та підставою для зарахування «Повної перемоги». Будь-який інший голосовий сигнал учасника, якого атаковано больовим прийомом, вважається сигналом про здачу та підставою для зарахування «Повної перемоги». Атакований спортсмен має право подати сигнал про заборонену дію атакуючого суперника, якщо така дія має місце (що обумовлено спеціальним пунктом правил змагань). Недійсний голосовий сигнал атакovanого розцінюється як ухилення від сутички у небезпечному стані і такому учаснику присуджується поразка.

3. Якщо спортсмен успішно провів три утримання суперника на підлозі хорту спиною вниз терміном часу по 15 с безперервно, Рефері зупиняє сутичку після третього утримання і присуджує оцінку «Перемога повним утриманням» – оголошує «Повну перемогу». Кожне утримання може бути проведено після підйому в стійку. Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів.

4. Якщо всі п'ять членів Суддівської бригади одному з учасників присуджують оцінку «Перемога за явною перевагою», Рефері зупиняє сутичку і оголошує йому «Повну перемогу». Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів.

5. Якщо суперник відмовляється продовжувати сутичку і сповіщає про це Рефері, іншому учаснику присуджується «Повна перемога». Переможцю присуджується 6 балів, а переможеному зараховується 0 балів.

6. Якщо один із спортсменів набрав 6 балів, а інший спортсмен набрав 0 балів, то Рефері, за ініціативою хоча б одного Бокового судді, зупиняє сутичку і оголошує «Повну перемогу» спортсмену, який отримав 6 балів.

7. Якщо лікар змагань забороняє продовжити виступ спортсмену через травму, то супернику присуджується оцінка 6 балів, а у травмованого спортсмена залишається та кількість балів, яка була на момент зняття з сутички.

8. Якщо учасник отримав штрафну оцінку/штрафні оцінки, то його від'ємний рахунок балів не додається у рахунок балів суперника.

Критерії перемоги «За рішенням суддів» по закінченні часу сутички

1. Якщо жоден зі спортсменів протягом сутички не отримав «Повної перемоги» чи «Дискваліфікації» і був поданий сигнал про закінчення основного часу сутички, то Рефері подає команду «Стоп», зупиняє спортсменів і повертає їх у вихідне положення обличчям до глядацьких трибун та Бокових суддів.

2. Рефері розвертає спортсменів обличчям до глядацьких трибун і Бокових суддів, та через паузу для винесення рішень – 30 с подає команду «Рішення суддів» – і звертає увагу на суддівські жести Бокових суддів і суддів за столом Арбітра [94–99]. Кожен з двох Бокових суддів показує своє рішення рукою, в разі перемоги піднявши її вгору у напрямку переможця, чи в разі нічиєї схрестивши руки внизу перед собою. Судді за столом Арбітра, якщо вирішили віддати перемогу, показують рукою в сторону переможця, якщо вважають результат нічийним – схрещують руки.

Якщо кількість голосів, включно голос Рефері, більше трьох, тоді спортсмену присуджується перемога, в іншому випадку призначається додаткова 1 хв сутички. Якщо за

доданий час зберігся нічийний результат, то після нього призначається вирішальний час або результатом сутички визнається нічия, що зазначається у Положенні про проведення змагань.

3. Перемога «За рішенням суддів» після основного часу сутички оголошується в наступних випадках:

один із суперників провів більше результативних атак (сфокусованих технічних дій) та набрав більше результативних балів;

одному із суперників за порушення правил оголошено менше офіційних попереджень, ніж іншому (усні зауваження в результат оцінки не враховуються);

в одного із суперників немає офіційних попереджень, а в іншого є.

4. Якщо всі попередні показники і усі оцінки учасників однакові, в дію вступає пункт про різницю у вазі, перемога присуджується тому спортсменові, який має меншу вагу, з різницею вказаною у даних правилах, достатню для оголошення перемоги.

5. Якщо всі оцінки та попередні показники учасників змагань в розділі «Рукопашна сутичка» в основний час однакові – Головний суддя може призначити додатковий час – «Pride Time», який остаточно виявляє сильнішого серед суперників.

5.1. У вирішальному додатковому часі вводиться додатковий критерій визначення переможця: перемога за активністю А чи двома активностями АА.

5.2. Якщо спортсмени мають однакову кількість технічних та штрафних балів, у додатковому вирішальному часі перемога віддається спортсмену, який отримав більшу кількість офіційних активностей – А, АА.

5.3. Співвідношення оцінок для визначення переможців за результатами третього раунду подано в Таблиці встановлення перемоги (табло змагань) для співставлення технічних і штрафних оцінок та активності.

6. Присудження перемоги «За рішенням суддів» відбувається при наявності такої думки не менш ніж у трьох суддів, включно Рефері із згодою Арбітра хорта. Арбітр хорта демонструє свою згоду підняттям руки в сторону учасника-переможця. Якщо Арбітр хорта не згодний з рішенням суддів на хорті, він має право запросити їх для оперативної наради на край майданчика, і попросити обґрунтування такого рішення від членів Суддівської бригади. Ніхто окрім членів Суддівської бригади не може прийняти участь в оперативній нараді суддів, надаючи свої доводи стосовно ситуацій сутички.

7. За виключними обставинами при проведенні наради суддів можуть бути присутніми особи, які запрошуються на обговорення Арбітром хорта чи Головним суддею змагань.

8. Представникам команд, тренерам і секундантам спортсменів, батькам та іншим зацікавленим особам забороняється підходити до місця проведення Арбітром хорта оперативної наради суддів.

Стороннє втручання в процес обговорення ситуацій сутички на нараді суддів розцінюється як неетична поведінка, і каратися Офіційним попередженням учаснику змагання.

Уникнення змагальної боротьби та пасивне ведення сутички

Пасивним веденням сутички вважається наступне поведіння учасника:

імітація атаквальних дій;

відсутність атаквальних ударних та кидкових дій у стійці;

уникнення від захватів та ухилення від ударів з постійним рухом назад;

самостійні переходи зі стійки в партер без проведення прийомів;

навмисний вихід за межі хорту при веденні сутички у стійці або уникнення сутички у партері навмисним вилізанням за межі хорту;

постійне скорочення дистанції, зближення клінчуваннями і захопленнями за голову і тулуб суперника без атаквальних дій;

навмисне затягування часу перерв для медичного огляду, перерви вимушеної, відволікання Рефері нестандартними діями;

інші наявні признаки уникнення спортивного протистояння.

Ведення сутички поблизу межі хорту

1. Виходом за межі хорту при веденні сутички в стійці вважається здійсненим, якщо тулуб одного з учасників перетнув межу хорту. Якщо одна нога учасника перетнула межу, дозволяється продовжувати сутичку. Якщо інша нога знаходиться в межі хорту, але відірвана від хорту, це означає, що центр ваги учасника (тулуб) була переміщена на ногу, яка перетнула дану межу – тулуб перетнув межу хорту.

2. Виходом за межі хорту при ведення сутички у партері вважається здійсненим, якщо один із спортсменів перетнув лінію хорту половиною тулубу у будь-якому положенні (вздовж, впоперек, по діагоналі тіла), і центр ваги його тіла (області талії) вже знаходиться за межами хорту.

3. Виключне право повернення спортсменів з-за межі хорту має Рефері сутички, який командою «Стоп» зупиняє сутичку, або командою «Аут!» вказує на перетинання учасниками межі хорту, повертає спортсменів у стійку та відновлює сутичку у стійці зі стартових положень. Поки дана команда не оголошена Рефері, спортсмени можуть вести сутичку.

4. Якщо у партері один зі спортсменів уникаючи больової або задушливої атаки навмисно виповз за межі хорту, Рефері має право зупинити спортсменів у кінцевому положенні партеру командою «Фіксація», та запросити їх перейти до центру хорту і продовжити боротьбу з того самого положення, у якому її було попередньо зупинено [95–99]. При цьому спортсменів, який навмисно виповз за межі хорту оголошується штрафна санкція «Офіційне попередження».

5. У ході сутички вихід за межі хорту визначається та фіксується не менше ніж двома суддями (двома Боковими суддями, Рефері та хоча б ще одним Боковим суддею).

6. Успішна кидкова атака або контркидок, який розпочато в межах хорту оцінюється незалежно від того, де закінчилася дія.

7. Успішна кидкова атака або контркидок, який розпочато за межами хорту вважається таким, що не відбувся.

8. Больовий або задушливий прийом, утримання, що розпочались у межах хорту, дозволяється продовжувати до того моменту, поки один з учасників сутички має контакт з робочою поверхнею хорту.

9. Без команди Рефері про зупинку та вихід за межі хорту спортсмени не мають права самостійно припинити сутичку та переходити до центра хорту.

Висновки. Таким чином, у даному науковому дослідженні проаналізовано особливості проведення спортивної сутички на змаганнях з бойового хортингу, основи суддівства спортивних змагань з бойового хортингу, вимоги правил та умов участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу, основні аспекти правил змагань, акцентовано увагу на розділах змагань і видах підготовки спортсменів бойового хортингу (теоретична, технічна, тактична, фізична та психологічна підготовки). Перераховано та описано основні напрями підготовки спортсменів та особливості суддівства спортивних змагань за різними розділами.

Всебічна підготовка в бойовому хортингу – це формування, розвиток і вдосконалення властивостей фізичної підготовленості, тактичних здібностей, технічного вдосконалення і психіки, які потрібні для успішної діяльності спортсменів та команд.

Для правильного планування навчально-тренувального процесу з бойового хортингу потрібно мати на увазі, що фахівці виокремлюють п'ять *видів підготовки* спортсменів бойового хортингу: *теоретична, технічна, тактична, фізична та психічна підготовки*. Перераховано та описано основні напрями і методи суддівства змагань з бойовому хортингу.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота над характеристикою особливостей проведення спортивної сутички на змаганнях з бойового хортингу, суддівством змагань, вивченням вимог правил та умов участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу буде конкретизована в результатах констатувального, формувального та контрольного експериментів дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадьора С. М. Бойовий хортинг у впровадженні науково-методичної літератури з рекреації і фізичної реабілітації спортсменами підліткового та студентського віку / С. М. Бадьора, Е. А. Єрьоменко, М. В. Тимчик, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць. – 2018. – Вип. 9. – С. 190–199.
2. Біла В. Р. Бойовий хортинг у програмі навчання і професійно-прикладної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей закладів вищої освіти України / В. Р. Біла, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук, О. А. Бухтіяров // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 6–19.
3. Буток О. В. Бойовий хортинг як засіб фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів / О. В. Буток, Е. А. Єрьоменко, С. І. Болтівець, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 220–231.
4. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг – система національно-патріотичного виховання дітей та молоді / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрьоменко, О. В. Буток, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 61–70.
5. Вишницький І. О. Застосування прийомів боротьби у різних видах єдиноборств / І. О. Вишницький, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 57–72.
6. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.
7. Дородний Л. М. Оволодіння технікою боксу для успішної тренувальної діяльності у спортивних єдиноборствах / Л. М. Дородний, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 178–185.
8. Ерёмко Э. А. Воспитание настойчивости у детей 6–7 лет в процессе занятий хортингом / Э. А. Ерёмко // Сибирский педагогический журнал: научное периодическое издание. – Новосибирск, 2013. – № 6. – С. 209–213.
9. Ерёмко Э. А. Хортинг – философия украинского единоборца / Э. А. Ерёмко // Боевые искусства – ключи к совершенству. – 2012. – № 6. – С. 4–5.
10. Єрьоменко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.
11. Єрьоменко В. Медичне обслуговування спортивних змагань з бойового хортингу та медико-педагогічний контроль за станом здоров'я учасників / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 232–250.
12. Єрьоменко В. Медичне обслуговування спортивних змагань з хортингу / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Хортинг – національний бренд України у світі: олімпійська перспектива : матер. другою міжнар. наук.-практ. конф. до 10-річчя заснування хортингу, 23–24 березня 2019 р. ; ред. кол. : Пашко П. В. (голова) [та ін.]. / Мін-во освіти і науки України, Мін-во молоді та спорту України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – К. : Видавець Паливода А. В., 2019. – С. 156–171.
13. Єрьоменко В. Стоматологічне здоров'я дітей та молоді як чинник спортивних успіхів у бойовому хортингу / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 96–111.
14. Єрьоменко В. Стоматологічне здоров'я спортсменів бойового хортингу у процесі тренувальної та змагальної діяльності / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 103–120.
15. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг – національний бренд України у світі / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 29–54.
16. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі фізичного виховання студентів і курсантів / Е. А. Єрьоменко, В. В. Чмелюк, В. Р. Біла, В. Л. Гришук // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 52–60.
17. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 32–41.
18. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.
19. Єрьоменко Е. Витоки та історія розвитку бойового хортингу в Україні і за кордоном / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 55–70.

20. Єрмоєнко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрмоєнко. – К., 2016. – 222 с.
21. Єрмоєнко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. – Вип. 10 (118) 19. – С. 49–56.
22. Єрмоєнко Е. Виховна система бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу*. – 2018. – Вип. 9. – С. 161–177.
23. Єрмоєнко Е. А. Виховний потенціал та філософська основа бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 147–157.
24. Єрмоєнко Е. А. Відкрита заява Едуарда Єрмоєнка про заснування хортингу – національного виду спорту України 17 липня 2008 року / Е. А. Єрмоєнко // *Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту*. Київ : Тренерська рада, 2008. – 7 с.
25. Єрмоєнко Е. Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу* : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.
26. Єрмоєнко Е. А. Вплив здоров'я на біомеханічні показники серця спортсменів вищої кваліфікації за результатами даних ехокардіографії / Е. Єрмоєнко, В. Чибісов, О. Говоруха, Ю. Рейдерман // *Теорія і методика хортингу* : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 4. – С. 92–103.
27. Єрмоєнко Е. А. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.
28. Єрмоєнко Е. А. Декларація хортингу у світі / Е. А. Єрмоєнко // *Колегія Мін-ва України у спр. сім, мол. та сп.* : Київ, 2008. – 12 с.
29. Єрмоєнко Е. А. Засади формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу / Е. А. Єрмоєнко // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 10 (80) 16. – С. 38–44.
30. Єрмоєнко Е. А. Засоби та методи позитивного впливу хортингу на формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 7. – С. 120–131.
31. Єрмоєнко Е. А. Застосування спеціальних фізичних вправ у процесі виховання наполегливості у школярів 6–7 років під час секційних занять хортингом в загальноосвітніх навчальних закладах / Е. А. Єрмоєнко // *Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України за 2013 рік* / [за ред. І. Д. Бега, О. В. Мельника]. – К., 2014. – Вип. 1. – С. 325–327.
32. Єрмоєнко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 11 (119) 19. С. 71–79.
33. Єрмоєнко Е. Концепція розвитку бойового хортингу в Україні / Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу*. – 2018. – Вип. 9. – С. 71–81.
34. Єрмоєнко Е. А. Медико-біологічні основи впливу бойового хортингу на організм людини / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 121–136.
35. Єрмоєнко Е. А. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.
36. Єрмоєнко Е. А. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 123–134.

37. Єрмоєнко Е. Методика викладання бойового хортингу для студентів та курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості / Е. Єрмоєнко, В. Чмелюк, В. Грищук, С. Бадьора. // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 196–219.
38. Єрмоєнко Е. Методика викладання бойового хортингу у закладах вищої освіти / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 147–163.
39. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма гуртка, курсу за вибором з оздоровчого хортингу для 10–11 класів: навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2019. – 300 с.
40. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма гурткової (секційної) роботи «Хортинг» для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
41. Єрмоєнко Е. Навчальна програма факультативу для учнів старших класів «Бойовий хортинг» / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 178–189.
42. Єрмоєнко Е. Основоположні принципи бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 22–31.
43. Єрмоєнко Е. Поясна система та підвищення кваліфікації спортсменів бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 200–213.
44. Єрмоєнко Е. А. Практичний матеріал програми хортингу для виховання наполегливості у дітей 6–7 років. *Актуальні проблеми фізичної культури та спорту (IV науковий напрям: проблеми здоров'я різних верств населення)* : зб. наук. праць ДНДІФКіС. К. 2013. № 28 (3) – С. 69–74.
45. Єрмоєнко Е. А. Силова підготовка школярів 14–17 років на уроках фізичної культури з елементами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко, С. І. Болтівець, І. В. Суліма, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 158–165.
46. Єрмоєнко Е. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 188–205.
47. Єрмоєнко Е. А. Тренування в хортингу: навчально-методичний посібник. – К. : Паливода А. В., 2009. 227 с.
48. Єрмоєнко Е. Тренування спортсменів бойового хортингу на етапі підготовки до головних змагань / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 251–260.
49. Єрмоєнко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.
50. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
51. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської молоді засобами хортингу : метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. К. : Паливода А. В., 2017. 440 с.
52. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.
53. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
54. Зубалій Н. П. Психологічні та соціальні основи виховання особистості у системі бойового хортингу / Н. П. Зубалій, М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 122–129.
55. Івашковський В. В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. В. Івашковський, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.
56. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг у методиці вдосконалення силових якостей спортсменів різного віку / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, О. І. Остапенко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 214–222.
57. Лях В. Інноваційні підходи у боротьбі «Лави на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу / В. Лях, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 164–176.
58. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування в школярів фізичних здібностей як основи тверезого способу життя в майбутній життєдіяльності / О. І. Остапенко, М. Д. Зубалій,

Е. А. Єрмоєнко, М. В. Тимчик // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 166–172.

59. Параниця С. П. Бойовий хортинг – фундаментальний осередок воїнських традицій української землі. / С. П. Параниця, Е. А. Єрмоєнко, Г. А. Коломоєць, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 105–115.

60. Петрочко Ж. В. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. В. Петрочко, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.

61. Петрочко Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрочко, Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.

62. Присяжнюк С. І. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. І. Присяжнюк, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.

63. Пустолякова Л. Бойовий хортинг у системі навчання фізичних вправ загального розвитку та спеціально-підготовчих вправ на заняттях з фізичного виховання у закладах вищої освіти / Л. Пустолякова, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 187–195.

64. Сичов С. О. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. О. Сичов, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.

65. Суліма І. В. Бойовий хортинг – національний вид спорту і школа підготовки українського воїна / І. В. Суліма, Е. А. Єрмоєнко, К. М. Кукушкін, С. С. Полторацький // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 71–82.

66. Тимчик М. В. Хортинг як засіб виховання наполегливості в молодших школярів / М. В. Тимчик, Е. А. Єрмоєнко // *Фізичне виховання в рідній школі*. – Вип. 1. – К.: Педагогічна преса, 2014. – С. 38–41.

67. Федорченко Т. Бойовий хортинг як система морально-етичного виховання особистості / Т. Федорченко, Е. Єрмоєнко, І. Суліма, С. Полторацький // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 42–51.

68. Хатько А. В. Бойовий хортинг у системі фізичного виховання студентів і курсантів / А. В. Хатько, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Грищук, О. О. Ляховець // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 47–53.

69. Vadiora, S. M., Yeromenko, E. A., Tymchyk, M. V., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng u vprovadzheni naukovo-metodychnoi literatury z rekreatsii i fizychnoi rehabilitatsii sportsmeniv pidlitkovoho ta studentskoho viku* [Combat horting in the introduction of scientific and methodological literature on recreation and physical rehabilitation by adolescent and student athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 190–199). Kyiv: Palyvoda A. V.

70. Bila, V. R., Yeromenko, E. A., Gryshchuk, V. L., Bukhtiyarov, O. A. *Boyovyi khortyng u program navchannia i profesijno-prukladnoi pidgotovky kursantiv pravookhoronnykh spetsialnostei zakladiv vyshchoi osvity Ukrainy* [Combat horting in the program of training and professional and applied training of cadets of law enforcement specialties of higher education institutions of Ukraine]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 11 (pp. 6–19). Kyiv: Palyvoda A. V.

71. Bukhtiyarov, O. A., Yeromenko, E. A., Butok, O. V., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng – systema natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditey ta molodi* [Combat horting is a system of national-patriotic education of children and youth]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 61–70). Kyiv: Palyvoda A. V.

72. Ivashkovskiy, V. V., Yeromenko, E. A. (2017). *Psykhomotoryka ta psykho-fiziologichni osoblyvosti pidgotovky sportsmeniv boyovogo khortyngu* [Psychomotor skills and psycho-physiological features of training of combat horting athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 130–138). Kyiv: Palyvoda A. V.

73. Lytvynenko, A. M., Yeromenko, E. A., Ostapenko, O. I., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng u metodytsi vdoskonalennia sylovykh yakosti sportsmeniv riznoho viku* [Combat horting in the method of improving the strength of athletes of different ages]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 214–222). Kyiv: Palyvoda A. V.

74. Ostapenko, O. I., Zubaliy, M. D., Yeromenko, E. A., Tymchyk, M. V. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib formuvannia v shkoliariv fizychnykh zdibnostei yak osnovy tverezogo sposobu zhyttia v maybutniy zhyttediyalnosti* [Combat horting as a means of forming physical abilities in schoolchildren as the basis of a

- sober lifestyle in future life]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 8 (pp. 166–172). Kyiv: Palyvoda A. V.
75. Paranytsia, S. P., Yeromenko, E. A., Kolomoyets, H. A., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortynh – fundamentalnyi oseredok voinskykh tradytsiy ukrainskoi zemli* [Combat horting is a fundamental center of military traditions of the Ukrainian land]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 9 (pp. 102–111). Kyiv: Palyvoda A. V.
76. Petrochko, Zh. V., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynh yak zasib vykhovannia patriotyzmu u shkoliariv i studentiv* [Combat horting as a means of educating patriotism in schoolchildren and students]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 8 (pp. 34–45). Kyiv: Palyvoda A. V.
77. Petrochko, Zh. V. & Yeromenko, E. A. (2016). *Khortynh – shkola syly i tchesti yunoho ukrainsia* [Horting is the school of power and honor of young Ukrainian]. Kyiv: Palyvoda A. V.
78. Prysiazhniuk, S. I., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynh ta problema aktyvnogo vidpochynku sportsmeniv u rizni vikovi periody* [Combat horting and the problem of active recreation of athletes at different ages]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 8 (pp. 206–218). Kyiv: Palyvoda A. V.
79. Sychov, S. O., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynh ta osoblyvosti optymizatsii upravlinnia atletychnym trenuvanniam u protsesi sportyvnoi diyalnosti* [Combat horting and features of optimization of athletic training management in the process of sports activity]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 8 (pp. 219–225). Kyiv: Palyvoda A. V.
80. Savchenko A. Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // *Теорія і методика хортингу*. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.
81. Tymchuk, M. V. & Yeromenko, E. A. (2014). *Khortynh yak zasib vykhovannia napolehlyvosti u molodshykh shkoliariv* [Horting as a means of educating persistence in primary schoolchildren]. In *Fizychne vykhovannia v ridnii shkoli: Issue 1*. Kyiv: Pedahohichna presa.
82. Yeromenko, E. A., Chmeliuk, V. V., Bila, V. R., Gryshuk, V. L. (2018). *Boyovyi khortynh u systemi fizychnogo vykhovannia studentiv i kursantiv* [Combat horting in the system of physical education of students and cadets]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 9 (pp. 52–60). Kyiv: Palyvoda A. V.
83. Yeromenko, E. A. (2018). *Boyovyi khortynh yak efektyvnyi zasib viyskovo-patriotychnoho vykhovannia shkoliariv i studentiv* [Combat horting as an effective means of military-patriotic education of schoolchildren and students]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 9 (pp. 31–39). Kyiv: Palyvoda A. V.
84. Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynh yak zasib optymizatsii funktsionalnoi pidgotovky studentiv i kursantiv spetsializovanykh zakladiv vyschoi osvity ta spivrobotnykiv pravookhoronnykh organiv* [Combat horting as a means of optimizing the functional training of students and cadets of specialized higher education institutions and law enforcement officers]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 8 (pp. 19–33). Kyiv: Palyvoda A. V.
85. Yeromenko, E. A. (2016). *Education of persistence in 6–7-year-old schoolchildren during horting training*: PhD dissertation. Kyiv: Palyvoda A. V. 222 p.
86. Yeromenko, E. A. (2017). *Formuvannia tsinnoctei zdorovoho zhyttia uchnivskoi molodi zasobamy khortynhu* [Formation of values of a healthy life of student's youth by means of horting]. Kyiv: Palyvoda A. V. p. 440.
87. Yeromenko, E. A. (2016). *Formuvannia tsinnoctei zdorovoho zhyttia uchnivskoi ta studenskoii molodi na zaniattiakh khortynhom u navchalnykh zakladakh* [Formation of values of healthy life of schoolchildren and student youth at Horting classes in educational institutions]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 6 (pp. 115–123). Kyiv: Palyvoda A. V.
88. Yeromenko, E. A. (2014). *Khortynh – natsionalnyi vyd sportu Ukrainy* [Horting – the national sport of Ukraine]. Kyiv: Palyvoda A. V. [in Ukrainian].
89. Yeromenko, E. A. (2017). *Medyko-biologichni ta morfofunktsionalni osoblyvosti boyovogo khortynhu u protsesi vykhovannia fizychnoi kultury ta osnov zdorovia studentiv* [Medico-biological and morphofunctional features of combat horting in the process of educating physical culture and basics of student health]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 8 (pp. 112–121). Kyiv: Palyvoda A. V.
90. Yeromenko, E. A. (2018). *Medyko-fiziolohichni tsinnyky samokontrolyu za fizychnym navantazhenniam na trenuvanniakh z boyovogo khortynhu u protsesi vykhovannia fizychnoi kultury studentiv* [Medical and physiological factors of self-control over physical activity during combat horting training in the process of educating students' physical culture]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu*: Issue 9 (pp. 123–134). Kyiv: Palyvoda A. V.

91. Yeromenko, E. A. (2018). *Navchalna prohrama fakultatyvu dlia uchniv starshykh klasiv «Boyovy khortyng»* [Elective curriculum for high school students «Combat Horting»]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 9* (pp. 172–183). Kyiv: Palyvoda A. V.
92. Yeromenko, E. A. (2018). *Osnovopolozhni pryntsypy boyovogo khortyngu* [Basic principles of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 9* (pp. 22–31). Kyiv: Palyvoda A. V.
93. Yeromenko, E. A., Boltivets, S. I., Sulima, I. V., Yeromenko, V. E. (2017). *Sylova pidgotovka shkoliariv 14–17 rokiv na urokakh fizychnoi kultury z elementamy boyovogo khortyngu* [Strength training of schoolchildren aged 14–17 in physical education lessons with elements of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 158–165). Kyiv: Palyvoda A. V.
94. Yeromenko, E. A. (2017). *Systema fizychnoho vykhovannia sportsmeniv boyovogo khortyngu* [The system of physical education of combat horting athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 187–205). Kyiv: Palyvoda A. V.
95. Yeromenko, E. A. (2009). *Trenuvannia v khortynhu* [Training in Horting]. Kyiv: Palyvoda A. V.
96. Yeromenko, E. A. (2018). *Vykhovna systema boyovogo khortyngu* [Educational system of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 9* (pp. 156–171). Kyiv: Palyvoda A. V.
97. Yeromenko, E. A. (2016). *Zasady formuvannya tsinnosti zdorovogo zhyttia uchnivskoi ta studentskoi molodi zasobamy khortyngu* [Principles of forming the values of a healthy life of pupils and students by means of horting] *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue 10 (80) 16. – P. 38–44.*
98. Yeromenko, E. A. (2019). *Znachymist tsinnosti fizychnoi kultury ta osnov zdorovya dlya studentiv i kursantiv, yaki zaymayutsya boyovym khortyngom* [Importance of values of physical culture and bases of health for students and cadets who are engaged in combat horting] *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue 11 (119) 1. – P. 71–79.*
99. Zubaliy, N. P., Zubaliy, M. D., Yeromenko, E. A., Yeromenko, V. E. (2017). *Psykhologichni ta sotsialni osnovy vykhovannia osobystosti u systemi boyovogo khortyngu* [Psychological and social bases of personality education in the system of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 122–129). Kyiv: Palyvoda A. V.

Babenko O. G., Yeromenko E. A., Vekhtev V. V.

University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Criteria for evaluating the technical actions of athletes and determining the results of the fight in combat horting competitions

Abstract. *The purpose of this research is to characterize the criteria for evaluating the technical actions of athletes and determine the results of the fight in combat horting competitions, features of sports fight in combat horting competitions, definition and scientific substantiation of means and methods of sports competitions and judging competitive fights of athletes of different ages. It is noted that the complete victory of one participant in the fight over another can be: technical knockout; by clear advantage; by the difference of points – 6 (six) points, when the score is 6:0; painful reception; suffocating reception; the amount of deductions; by refusal of the opponent; due to injuries to the opponent with the removal of his chief physician from the fight. A complete victory is awarded to the athlete under the following conditions: if as a result of the technical action permitted by the rules, his opponent is unable to continue the fight for 5 seconds or more, the participant is awarded a grade of "Technical Knockout" – Total victory. The winner is awarded 6 points, and the loser is awarded 0 points. If an athlete has successfully performed a painful or suffocating reception, and another athlete surrendered and gave a signal by tapping his hand on the greyhound floor or on his body or the opponent's body, the Referee stops the fight and awards "Victory by painful reception", "Victory by suffocating reception" – announces "Full victory". The winner is awarded 6 points, and the loser is awarded 0 points. The results of research of efficiency of the recommended means and methods of judging of sports fights of sports horting athletes of children and youth, youth and adults for use in pedagogical practice of heads of circles, physical education teachers, trainers-teachers for increase of sports readiness of students of circles and sports sections of fighting horting are presented. secondary and higher educational institutions, as well as students of children's and youth sports schools.*

Key words: *criteria for assessing the technical actions of athletes, combat horting, determining the results of the fight, competitions in combat horting, weight and age categories, assessment of technique.*

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською та англійською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

14–15 листопада 2019 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоєнко

Підписано до друку 25.11.2019 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 171,68

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0231
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**